

ZÁKON O LESÍCH a o změně a doplnění některých zákonů (LESNÍ ZÁKON)

zákon č. 289/1995 Sb. ze dne 3. listopadu 1995

ve znění

zák. č. 283/1999 Sb., č.67/2000 Sb., č. 132/2000 Sb., č.76/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.,
č. 149/2003 Sb., č. 1/2005 Sb., č. 444/2005 Sb., č.186/2006 Sb., č. 222/2006 Sb.,
č. 124/2008 Sb., č. 167/2008 Sb., č.223/2009 Sb., č. 227/2009 Sb., č. 281/2009 Sb.,
č.501/2012 Sb., č. 503/2012 Sb., č. 280/2013 Sb., č. 344/2013 Sb., č. 64/2014 Sb.,
č. 15/2015 Sb., č. 250/2016 Sb., č.62/2017 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 225/2017 Sb.,
č. 90/2019 Sb., č. 314/2019 Sb., č. 403/2020 Sb., č. 609/2020 Sb., č. 261/2021 Sb.,
č. 364/2021 Sb.

ČÁST PRVNÍ

ZÁKON O LESÍCH

HLAVA PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Oddíl první

§ 1

Účel zákona

Účelem tohoto zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.

K § 1

Ustanovení vymezuje účel (věcnou působnost) zákona o lesích tím, že uvádí základní okruhy otázek, které zákon upravuje. Jeho podstatou je úprava vztahů zajišťujících všestrannou péči o les, včetně obnovy lesa. Zákon zároveň vytyčuje cíl této úpravy, kterým je především zachování lesa. Režim péče o les a obnova lesa mají tak zaručit, že les bude plnit všechny své funkce i do budoucna. Označení lesa za národní bohatství má zdůraznit

jeho mimořádný společenský význam, překračující hranice, v nichž je les považován jen jako předmět vlastnictví. Spolu se skutečností, že les je složkou životního prostředí (správně však ekosystémem), se tím vyjadřuje veřejný zájem na právní úpravě, z níž plynou pro vlastníky lesa a jiné osoby četné povinnosti a omezení, které v zákonem stanovené míře zasahují i do vlastnického práva.

V platném lesním zákoně se objevil pojem trvale udržitelného hospodaření v lese, který je často prezentován jako zcela nový přístup k hospodaření, zajišťující trvalé plnění produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa. Tedy takové hospodaření, při němž by mohly být užívány produkční i mimoprodukční funkce lesa nejen v současné době nebo s výhledem příštích desítek let, ale i trvale. Ačkoliv se jedná o pojem v dřívějších lesních zákonech nepoužívaný, je jeho obsahem v podstatě přístup k hospodaření v lese známý již z patentů Marie Terezie o úpravě lesního hospodaření pro Čechy, Moravu a Slezsko, vydaných v polovině 18. století. Základní principy trvale udržitelného hospodaření v lese lze dohledat dokonce již v návrhu zákoníku Karla IV. *Maiestas Carolina*, který však na rozdíl od patentů nebyl přijat. V případě lesního hospodářství tedy lze o prosazování trvale udržitelného hospodaření v lese na našem území hovořit již přes 250 let, ale podmínky pro jeho uplatňování se za tuto dobu podstatně změnily.

Pojem trvale udržitelné hospodaření v podstatě vychází z pojmu trvale udržitelný rozvoj společnosti, který je definován v ustanovení § 6 zák. č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, takto: „Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“

V této souvislosti je třeba zmínit, že ochrana lesů byla předmětem ministerské konference o ochraně lesů v Evropě (Helsinky 1993), kde byly definovány zásady trvale udržitelného hospodaření v lesích Evropy. Mimo jiné zde byla schválena i definice trvale udržitelného hospodaření jako „správa a využívání lesů a lesní půdy takovým způsobem a v takovém rozsahu, které zachovávají jejich biodiverzitu, produkční schopnost a regenerační kapacitu, vitalitu a schopnost plnit v současnosti i budoucnosti odpovídající ekologické, ekonomické a sociální funkce, které tím nepoškozují ostatní ekosystémy“. Na konferenci byla biodiverzita (biologická rozmanitost) definována jako „variabilita živých organismů všeho druhu a ekologických komplexů, jejichž jsou součástí, zahrnuje různorodost a rozmanitost v rámci druhů i mezi druhy a různorodost a rozmanitost ekosystémů“.

Podobnou definici obsahuje článek 2 Úmluvy o biologické rozmanitosti, přijaté na celosvětové konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v roce 1992 v Rio de Janeiru. ČR přistoupila k této Úmluvě, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 134/1999 Sb., a ta se pro ni stala závazným dokumentem i pro ochranu biodiverzity lesů.

Související předpisy:

zákon o ochraně přírody, – zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí, – zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

Mezinárodní smlouvy:

Úmluva o biologické rozmanitosti, vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 134/1999 Sb.

Literatura:

DAMOHOŘSKÝ, M. a kol. *Právo životního prostředí*. 2., dopl. a rozš. vyd. Praha: C. H Beck, 2007.

- DROBNÍK, J., DAMOHORSKÝ, M. *Lesní zákon a předpisy související – Texty s předmluvou*. Praha: C. H. Beck, 1996.
- JELÍNKOVÁ, J., TUHÁČEK, M. *Právní vztahy k dřevinám, praktický průvodce*. 2. aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2018.
- STANĚK, J. *Lesní zákon v teorii a praxi: úplné znění zákona s komentářem*. Písek: Matice lesnická, 1996.
- STANĚK, J. *Lesní zákon v teorii a praxi: úplné znění prováděcích předpisů s komentářem*. Písek: Matice lesnická, 1997.
- SUCHÁNEK, J. *Nové zemědělské a lesní právo*. Praha: Prospektrum, 1996.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) lesem lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
- b) funkcemi lesa přínosy podmíněné existencí lesa, které se člení na produkční a mimoprodukční,
- c) lesními porosty stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa,
- d) hospodařením v lese obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa,
- e) ochranou lesa činnosti směřující k omezení vlivu škodlivých činitelů, ochranná opatření proti škodlivým činitelům a zmírňování následků jejich působení,
- f) škodlivými činiteli škodlivé organismy, nepříznivé povětrnostní vlivy, imise a fyzikální nebo chemické faktory, způsobující poškození lesa,
- g) škodlivými organismy původci chorob lesních porostů a rostlinní nebo živočišní škůdci lesních porostů,
- h) obnovou lesa soubor opatření vedoucích ke vzniku následného lesního porostu,
- i) zalesněním založení lesního porostu,
- j) zajištěním lesního porostu dosažení takového stavu lesního porostu, který po zalesnění dále nevyžaduje intenzivní ochranu a počet jedinců a jejich rozmístění po zalesněné ploše a druhová skladba lesních dřevin dává předpoklady pro vznik stanovištně vhodného lesního porostu,
- k) výchovou lesa opatření ovlivňující druhovou a prostorovou skladbu, růst, vývoj, zdravotní stav, odolnost a kvalitu lesního porostu s cílem zabezpečit plnění funkcí lesa; výchovou není těžba mýtní,
- l) těžbou předmýtní úmyslnou těžba prováděná za účelem výchovy porostu,
- m) těžbou mýtní úmyslnou těžba prováděná za účelem obnovy porostu nebo výběr jednotlivých stromů v porostu určeném k obnově,
- n) těžbou nahodilou těžba prováděná za účelem zpracování stromů suchých, vyvrácených, nemocných nebo poškozených,
- o) těžbou mimořádnou těžba podmíněná povolením nebo rozhodnutím orgánu státní správy lesů,
- p) přírodními lesními oblastmi souvislá území s obdobnými růstovými podmínkami pro les,

- q) **hospodářskými soubory jednotky diferenciacie hospodaření v lesích stanovené v rámci přírodních lesních oblastí a charakterizované funkčním zaměřením, přírodními podmínkami a stavem lesních porostů,**
- r) **porostem základní jednotka prostorového rozdělení lesa identifikovatelná v terénu a zobrazená na lesnické mapě.**

K § 2

V tomto ustanovení jsou definovány pouze některé vybrané základní pojmy užívané dále v lesním zákoně, stejně jako jsou uváděny definice pojmů v jiných zákonech, jak je to v legislativní praxi v posledních letech zvykem. Nejedná se však o všechny základní pojmy lesního zákona, neboť některé jsou definovány přímo v ustanoveních, která upravují danou problematiku. Definice některých pojmů však schází. Týká se to zejména pojmů „těžba“ a „holina“, jejichž absence přináší těžkosti při aplikaci lesního zákona. (K těmto pojmům viz komentář k ustanovení § 31 a § 33.)

Vysvětlení některých pojmů

K písm. a)

Jde o jednu z více možných definic lesa, která byla zvolena pro účely lesního zákona. Jsou v ní zahrnuty dva základní vzájemně propojené komponenty lesa, a to lesní porosty s jejich prostředím (rozumí se jím specifické prostředí důležité pro jejich zachování a obnovu) a pozemky určené k plnění funkcí lesa. Pokud se jinak typické lesní porosty nacházejí na jiných pozemcích, nejde z hlediska práva o les.

Jako předmět vlastnického práva jsou lesem pozemky určené k plnění funkcí lesa, neboť porosty (stromy) náleží podle § 1067 obč. zák. vlastníku pozemku, ze kterého vyrůstá jejich kmen a podle § 507 obč. zák. je součástí pozemku rostlinstvo na něm vzešlé. Výjimkou ohledně právního režimu porostů lesních dřevin na pozemcích určených k plnění funkcí lesa je případ pěstebního materiálu (sazenice stromků) vysazený v provozované lesní školce zřízené na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, kdy se nejedná o trvalý porost, a tudíž nejde o součást pozemku (viz NS 25 Cdo 73/2004).

Podle § 3 zák. č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, lze les definovat i jako specifický ekosystém, neboť též tvoří zde uváděnou „funkční soustavu živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase“.

Důležité je upozornit, že lesy jsou podle § 3 písm. b) zák. o ochraně přírody ze zákona prohlášeny za významné krajinné prvky a jako takové podléhají zvláštnímu režimu ochrany podle § 4 odst. 2 tohoto zákona.

K písm. b)

Ve smyslu ustanovení § 2 písm. b) lesního zákona se funkcemi lesa rozumí přínosy podmíněně existencí lesa, které se člení na funkce produkční a mimoprodukční. Jako produkční funkce se obvykle uvádí jen funkce dřevoprodukční, kdy je les vnímán jako zdroj obnovitelné suroviny – dřeva, ale do těchto funkcí je nutné zařadit i „produkci“ lesních plodů. Mezi funkce mimoprodukční lze zařadit zejména funkce půdoochrannou, vodoochrannou, krajinnotvornou, klimatickou, zdravotně rekreační a další, které lze souhrnně označit jako ekologické funkce lesa. V celkové hodnotě lesa převažují funkce mimoprodukční, i když schází kritéria pro jejich ocenění na rozdíl od oceňování funkcí

produkčních. V souvislosti se snahou využít dřevo jako obnovitelnou surovinu (zejména v energetice) vzrůstá produkční význam lesa, a to i s ohledem na ekologická hlediska.

K písm. c)

Zákon neuvádí, které druhy dřevin představují lesní porosty. Proto všechny stromy a keře, které se nachází na lesních pozemcích, resp. na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, jsou touto definicí považovány za lesní porosty. Jsou tak do nich zahrnuty nejen pro les typické dřeviny, ale i dřeviny obvykle se nacházející na zemědělských a jiných než lesních pozemcích, jako jsou ovocné stromy nebo okrasné dřeviny. Do lesních porostů nepatří jinak tradiční lesní dřeviny, které rostou na nelesních pozemcích a jejichž ochranu zajišťuje nikoli lesní zákon, ale § 7 až 9 zák. o ochraně přírody v rámci ochrany dřevin rostoucích mimo les.

K písm. d)

Do pojmu hospodaření v lese jsou zařazeny všechny činnosti, které vykonává nebo je povinen vykonávat vlastník lesa či osoba jím k tomu oprávněná (nájemce, vypůjčitel, provozovatel lesnických prací). Hospodaření v lese se proto nevztahuje jen na lesní porosty, na jejich obnovu, výchovu, ochranu a těžbu, ale i na ostatní činnosti zabezpečující funkci lesa, jako je lesní doprava a meliorace a hrazení bystřin v lesích.

K písm. e)

Ochranou lesa se podle tohoto ustanovení a blíže pak podle § 32 rozumí jen činnosti namířené proti škodlivým organismům, nepříznivým povětrnostním vlivům, imisím a fyzikálním a chemickým faktorům, které ohrožují les a způsobují jeho poškození. Mimo takto vymezený pojem ochrana je však třeba do ochrany lesa v širším smyslu zahrnout i další činnosti a s nimi spojené zákazy, příkazy a omezení, zejména při hospodaření v lesích a při obecném užívání lesa, bez nichž nelze zajistit plnění účelu a cíle zákona.

Ochrana lesa (v užším smyslu) je blíže vymezena v § 1 vyhlášky o ochraně lesa jako „soubor opatření k vytvoření podmínek a předpokladů k omezení výskytu škodlivých činitelů, zmírnění následků jejich působení a ochranu a obranu proti nim“.

§ 3

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

(1) Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou

- a) pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nebezpečné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen „lesní pozemky“),
- b) zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranici dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu¹⁾ a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen „jiné pozemky“). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídít označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

(2) Pozemky určenými k plnění funkcí lesa nejsou školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak.

(3) V pochybnostech o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů.

(4) Pozemky, které nejsou uvedeny v odstavci 1, může orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nebo s jeho souhlasem prohlásit rozhodnutím za pozemky určené k plnění funkcí lesa. Ustanovení zvláštních předpisů¹⁾ nejsou tím dotčena.

¹⁾ Zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

K § 3

Platný lesní zákon zavedl nový pojem „pozemky určené k plnění funkcí lesa“ namísto pojmu „lesní půdní fond“ používaného v předchozím lesním zákoně č. 61/1977 Sb. Ke změně názvu došlo nikoli z věcných důvodů, neboť zařazení vyjmenovaných pozemků do této kategorie se oproti předchozí právní úpravě v podstatě nezměnilo. Rozdíl mezi pojmy „pozemek“ a „parcela“ vyplývá z jejich definice uvedené v ustanovení § 2 písm. a) a b) katastrálního zákona.

Pozemkem je „část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, veřejnoprávní smlouvou nahrazující územní rozhodnutí, územním souhlasem nebo hranicí danou schválením navrhovaného záměru stavebním úřadem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků,“ kdežto parcelou je sice rovněž pozemek, ale na rozdíl od jiných pozemků je „geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem“.

Lesní zákon používá prakticky výhradně pojem pozemek, a to i v souvislosti s rozhodováním orgánů státní správy lesů. Rozhodování těchto orgánů nelze proto spojovat jen s parcelou, pokud by se v něm jednalo pouze o její určitou část, která je rovněž pozemkem.

K odst. 1

Předvěti odstavce jednoznačně a bezvýjimečně stanoví, že pozemky určenými k plnění funkcí lesa (PUPFL) jsou pozemky uvedené jak pod písmenem a), tak pod písmenem b). V odstavci 1 jsou tedy vymezeny pozemky, které jsou určeny k plnění funkcí lesa přímo ze zákona. Podmínkou pro to, aby byly považovány za pozemky určené k plnění funkcí lesa ve smyslu odstavce 1, je právní skutečnost, že nejsou součástí zemědělského půdního fondu ve smyslu zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. Jde-li o pozemek, který je součástí zemědělského půdního fondu, nelze jej za pozemek určený k plnění funkcí lesa považovat jen proto, že došlo k jeho svévolnému nebo samovolnému zalesnění, neboť jde stále o zemědělskou půdu (viz též komentář k odst. 4).

K odst. 1 písm. a)

V písmenu a) je uveden pojem „lesní pozemky“, který v sobě zahrnuje všechny pozemky vyjmenované v tomto ustanovení. Dočasným odstraněním lesních porostů na základě rozhodnutí orgánů státní správy lesů podle § 13 odst. 1 se rozumí odstranění

lesních porostů na základě rozhodnutí o dočasném odnětí pozemku plnění funkcí lesa. Pod stejným označením, tedy „lesní pozemek“, je podle § 3 odst. 2 katastrálního zákona evidován v katastru nemovitostí lesní pozemek jako jeden z druhů pozemků a v příloze katastrální vyhlášky části 1. Druh pozemku pod kódem 10 přebírá charakteristiku (vymezení) lesního pozemku v podobě, v jaké je uvedena v tomto ustanovení lesního zákona, tedy v § 3 odst. 1 písm. a).

K odst. 1 písm. b)

V písmenu b) je zakotven pojem „jiné pozemky“, který v sobě zahrnuje pozemky vyjmenované v tomto ustanovení. Z hlediska katastru nemovitostí jsou to pozemky evidované v jiném než zemědělském druhu pozemků, protože zemědělské druhy pozemků, které jsou součástí zemědělského půdního fondu, nemohou být součástí PUPFL. Časté aplikační problémy se vyskytují v souvislosti s pojmem „drobná vodní plocha“, který není v lesním zákoně výslovně definován. Proto je třeba upozornit, že za drobné vodní plochy se považují vodní plochy do výměry 2 ha, pokud jsou vybudovány za účelem úpravy vodního režimu v lesích a plní funkci protipožární jako zásobník vody. Uvedený přístup vyplýval z ustanovení § 2 odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 433/2001 Sb., kterou se stanoví technické požadavky na stavby pro plnění funkcí lesa, kde je výslovně uvedeno, že malou vodní nádrž plnicí funkcí lesa je stavba umožňující vzdutí, při němž největší zatopená plocha nepřesahuje 2 ha. Vzhledem ke zrušení vyhlášky č. 433/2001 Sb. k 1. 1. 2018 a vzhledem k tomu, že navazující vyhláška č. 239/2017 Sb., o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkcí lesa, technické požadavky na malé vodní nádrže v lesích (ani její definici) již neuvádí (jsou dostatečně řešeny vyhláškou č. 590/2002 Sb.), lze se ve věci definice malých vodních nádrží v lesích (které lze považovat za „drobné vodní plochy“ ve smyslu lesního zákona) odkázat na technickou normu ČSN 75 0146:2000 Lesnicko-technické meliorace – Terminologie, která vymezuje stavby malých vodních nádrží v lesích jako součást lesnicko-technických meliorací (tedy i staveb pro plnění lesa) a dále uvádí v čl. 8.63 definici malé vodní nádrže v lesích takto: „vodní dílo, jehož maximální zatopená plocha nepřesahuje 2 ha a jehož účelem je zejména zvyšování retence povodí, ochrana odvodňovací sítě před zrychlenou erozí, ovlivnění vodního režimu lesních půd v okolí nádrže a zásoby vody v lokalitách ohrožených lesními požáry“.

Vychází se pak i z toho, že od roku 1996 do roku 2004 včetně byl v příloze č. 10 zákonů o státním rozpočtu uváděn pod položkou E v písm. c) příspěvek na zajištění mimoproductčních funkcí lesa, a to takto: „c) výstavba a opravy (včetně odbahnění) retenčních vodních nádrží do velikosti vodní plochy 2 hektarů při normální hladině, které jsou pozemky určenými k plnění funkcí lesa a souvisí s úpravou vodního režimu v lesích“. K tomu je nutné dodat, že příloha zákona je závazným textem zákona. Od roku 2005 však není příspěvek na zajištění mimoproductčních funkcí lesa v rámci zákonů o státním rozpočtu vypisován.

Z hlediska převažující rozhodovací praxe je nutno vodní plochy o výměře od 2 do cca 5 ha posuzovat individuálně a plochy o výměře 5 ha a více již nelze za drobné vodní plochy plnicí funkce lesa považovat.

Pro úplnost je třeba dodat, že rybníky (tedy vodní plochy sloužící intenzivnímu chovu ryb – zemědělské výrobě) mají být odnímány s předepsáním poplatku z pozemků určených k plnění funkcí lesa. Důvodem je, že rybník slouží jiným účelům nežli plnění funkcí lesa. Vybudování rybníku bez dočasného odnětí a jeho provoz pro rybníkářství jako zemědělské výroby bez trvalého odnětí a stanovení poplatku za odnětí není možný.

Drobné vodní plochy, které nejsou rybníky a plní funkce lesa, lze vybudovat za dočasného odnětí z pozemků určených k plnění funkcí lesů, ale bez předepsání poplatku. Po dokončení výstavby pak drobná vodní plocha plní funkce lesa a „nachází“ se na pozemcích určených k plnění funkcí lesa bez odnětí a bez poplatku. Z hlediska evidenčního pak musí nastat změna, kdy pozemek doposud vedený jako druh pozemku „lesní pozemek“ bude druhem pozemku „vodní plocha“ a přetrvávající příslušnost k PUPFL se v katastru nemovitostí vyjádří doplněním způsobu ochrany „pozemek určený k plnění funkcí lesa“, a to např. prostřednictvím rozhodnutí podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) nebo rozhodnutím v pochybnosti podle § 3 odst. 3.

Výjimkou je pozemek pod pevnou (nikoliv sypanou) hrází, který se považuje za zastavěný.

K vymezení pojmu „jiné pozemky“ je ještě třeba podotknout, že jazykové vyjádření v § 3 odst. 1 písm. b) není vyjádřením zcela přesným. Vzbuzuje totiž z hlediska jazykového dojem, že se slova „s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací“ vztahují ke všem před nimi uvedeným skupinám pozemků, tedy ke zpevněným lesním cestám, drobným vodním plochám, ostatním plochám, pozemkům nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole). Z hlediska výkladu systematického, logického a z hlediska výkladu *e ratione legis* (smyslu zákona) je však nutno trvat na tom, že text „s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací“, se vztahuje toliko k pozemkům nad horní hranicí dřevinné vegetace (holím). Uvedené dokládá, že se předmětný text nemůže vztahovat k drobným vodním plochám, které jsou uvedeny za zpevněnými cestami, a tudíž se nemůže vztahovat ani ke zpevněným lesním cestám.

Dále z hlediska smyslu právní úpravy je nutno odkázat i na skutečnost, že lesní zákon navazuje na právní úpravu obsaženou v předchozím zákonu č. 61/1977 Sb., o lesích, kde v § 2 odst. 1 písm. c) byl lesní půdní fond vymezen takto: „*Lesními pozemky jsou:*

c) pozemky nad horní hranicí stromové vegetace ve vysokohorských oblastech s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací.“

Smyslem dlouhodobě platné právní úpravy na území České republiky je umožnit na jinak nepřístupných místech užívání pozemků, které by jinak musely být pod ochranou jako pozemky určené k plnění funkcí lesa (dříve lesní půdní fond) a které by k přístupu-příjezdu nemohly být jinak využity.

Poslední věta umožňuje orgánu státní správy lesů, aby u jiných pozemků nařídil označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa. Uvedené oprávnění však není v ustanoveních § 47 až 49 svěřeno do kompetence žádnému konkrétnímu orgánu státní správy lesů, a proto ji vykonávají na základě § 48 odst. 3 obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Obsah této kompetence je diskutabilní. Lze se setkat s názorem, že naříditi označení pozemku může orgán státní správy lesů zápisem v katastru nemovitostí. K uvedenému názoru se nelze jednoznačně přiklonit, protože označování pozemků určených k plnění funkcí lesů upravují předpisy na úseku katastru nemovitostí (viz níže). Jako správnější se spíš jeví úmysl zákonodárce označit jiné pozemky přímo v terénu tak, aby bylo pro každého zjevné, že se jedná o pozemky určené k plnění funkcí lesa, které podléhají zvláštnímu právnímu režimu ochrany podle lesního zákona, mimo jiné i podle jeho ustanovení § 20, v němž jsou uvedeny činnosti, které jsou v lese, a tedy i na těchto jiných pozemcích zakázané. Mezerou ustanovení o oprávnění naříditi označení těchto jiných pozemků však zůstává fakt, že v něm není uvedeno, komu má být povinnost k označení pozemků uložena a na čí náklady. V úvahu přichází nejspíš vlastník nebo nájemce lesa, protože označení bude